

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **L. A.**, nar. X, evidenční číslo X, státní příslušnost X, hlášen na adrese Pobytové středisko MV ČR, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zast. Mgr. Milanem Musilem, advokátem PPS Advokáti s.r.o., se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2015, č. j. OAM-279/LE-BE02-LE22-2014, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o :**

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. V doplnění žaloby soudem ustanoveným zástupcem žalobce namítá, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce za důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl nedostatek pracovní příležitosti v zemi svého původu, kdy v případě návratu by nebyl schopen sehnat zaměstnání a uživit rodinu. Důvodem podání žádosti bylo porušování základních sociálních práv a svobod a v případě návratu do vlasti je

ohroženo jeho právo na život garantované Evropskou úmluvou o lidských právech. Žalobce dále uvedl, že ustanovení § 2 odst. 8 zákona o azylu při definici pojmu pronásledování nespecifikuje, jaká lidská práva mají být v případě udělování mezinárodní ochrany porušována a k jakému porušování základních lidských práv se mezinárodní ochrana vztahuje. Poukázal na Listinu základních práv a svobod České republiky, která v hlavě čtvrté mimo jiné definuje hospodářská, sociální a kulturní práva, kdy jedním ze základních lidských práv je také právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, či právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Demonstrativně jsou tato práva také obsažena v člancích 22 - 25 Všeobecné deklarace lidských práv a zakotvena v Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Žalobce dále poukazuje na globalizaci dnešního světa, rozvoj světových ekonomik, s tím, že porušování shora uvedených základních lidských práv a svobod, garantovaných nejen vnitrostátními předpisy, ale také mezinárodními smlouvami, by mělo vést k posouzení azylové relevance jím uváděných důvodů v českém právním řádu, zejména pak vzhledem k ustanovení § 14 zákona o azylu. Politický režim v domovském státě žalobci neumožnil rozvoj jeho základních sociálních práv a svobod, mělo by proto dojít s ohledem na namítaný vývoj globalizace světa k novému posouzení, nakolik by se zásadní porušování základních sociálních práv a svobod mělo přijímat jako obecný důvod pro udělování mezinárodní ochrany, když může představovat odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12, ale i § 14 zákona o azylu. Žalobce dále namítá, že rozhodnutí správního orgánu trpí vadou spočívající v nesrozumitelnosti jeho důvodů. Uvedl, že pohovor byl ze strany správního orgánu cíleně veden tak, aby žalobce odpovídal na otázky směřované na jeho ekonomické poměry a ekonomické poměry v jeho vlasti. Žalobce, jako osoba neznalá právní úpravy, pak nebyl schopen specifikovat veškeré důvody, které lze podřadit pod zákonem relevantní důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Tíživá ekonomická situace, ve které se nacházel před opuštěním své země původu a která by nadále trvala i v případě jeho návratu do vlasti, byla způsobena politickými okolnostmi. V současné a nedávné době probíhal v jeho vlasti převrat, který zcela měnil směřování země. Vlivem ozbrojeného konfliktu je nyní pro něho možnost pracovního uplatnění v zemi jeho původu v podstatě nulová. Žalobce se domnívá, že za současné situace stát nedokáže zajistit svým občanům příznivé podmínky v oblasti sociálních práv. Žalobce se vzhledem k této situaci rozhodl k takovému kroku, jakým je opuštění vlastního domovského státu. Žalobce tak namítá pochybení žalovaného v tom, že dostatečně či vůbec neposoudil v jeho případě podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Dle jeho názoru se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal se všemi tvrzeními v rámci řízení, a to zejména se zprávami o stavu lidských práv a dodržování lidských práv na Ukrajině se zaměřením na dodržování sociálních práv a svobod. Žalovaný dle žalobce nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce je přesvědčen, že splňuje minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Má za to, že žalovaný nedostatečně zohlednil skutečnosti týkající se jeho možného nástupu do vojenské služby. Uvedl, že v současné době probíhá na území Ukrajiny rozsáhlý ozbrojený konflikt, který lze kvalifikovat jako občanskou válku. V případě návratu na Ukrajinu se obává nástupu vojenské služby v ozbrojených složkách. Má negativní vztah ke zbraním a násilnostem a obává se o svůj život a zdraví. Dále uvedl, že ozbrojený konflikt na Ukrajině je veden z politických důvodů, přičemž žalobce nebyl ke své politické orientaci nikterak dotazován. Žalobce se domnívá, že v případě jeho návratu do vlasti mu hrozí ze strany státních orgánů pronásledování pro zastávání jeho rozdílných politických názorů na konflikt vedený v zemi jeho původu. Dle jeho názoru je na místě uvedené skutečnosti zohlednit a posoudit opětovně, a to s ohledem na vývoj politické situace na Ukrajině. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k

dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, s nimiž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Zopakoval, že žalobce nebyl ve své vlasti nijak politicky organizován ani jakkoli politicky aktivní. Skutečnost, že nemůže na Ukrajině nalézt zaměstnání s adekvátním příjmem, nemůže být považováno za porušování sociálních práv a svobod ze strany státu. V České republice (dále jen ČR), kde žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany, je také cca 500.000 nezaměstnaných, přičemž potíže v souvislosti s pracovním uplatněním a přiměřenou mzdou v zemi původu nejsou zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany na území ČR, dokonce by taková žádost mohla být zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. K humanitárnímu azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že ho lze udělit pouze na základě mimořádných okolností, což však není zhoršená sociálně-ekonomická situace žalobce. K otázce možného povolání žalobce do armády žalovaný konstatoval, že tento postup sám o sobě ještě nelze považovat ze strany státní moci jako diskriminaci či pronásledování jedince, byť by se jednalo o účast v ozbrojeném konfliktu, neboť ze strany občana se jedná o splnění státoobčanské povinnosti. V ČR byla povinná vojenská služba zrušena až v roce 2004 a tato stále ještě existuje i v některých zemích s vysokými demokratickými standardy jako jsou např. Dánsko, Norsko, Estonsko, Švýcarsko, Finsko. K vnitropolitické a bezpečnostní situaci na Ukrajině žalovaný poukázal na to, že před odchodem z vlasti žalobce žil v Oděse, kde však ani v červnu 2015 žádný násilný konflikt neprobíhá, tento je již dlouhou dobu po mnoho měsíců zakonzervován v Luhanské a Doněcké oblasti (dle zprávy ČTK). Podle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce zopakoval podstatu svých žalobních námitek. Uvedl, že nesporné, že primárním důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nedostatek pracovní příležitosti v zemi původu. Znovu zdůraznil potřebu opětovného posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v rámci humanitárních důvodů v důsledku globalizace světa, poukázal na současné úvahy Evropské unie, prosazující tzv. kvóty pro přerozdělování uprchlíků, přičemž mezi těmito jsou také uprchlíci ekonomičtí, kteří se snaží zajistit na území EU lepší život, a to ve vztahu k zaměstnání, výdělků, zajištění sociálních potřeb apod., které jim není země jejich původu schopna zajistit. Ekonomická práva a svobody nabírají časem na síle a důležitosti, jejich porušování může proto zakládat odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12, nejméně však ve smyslu § 14 zákona o azylu. Opětovně namítal nedostatečné zjištění stavu věci.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu níže zjištěného (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání v nepřítomnosti žalobce, který byl u jednání zastoupen soudem mu ustanoveným advokátem.

V přezkumném řízení soud ověřil ze správního spisu následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 12. 2014 a při pohovoru dne 6. 2. 2015 žalobce uvedl, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, je pravoslavného vyznání, je rozvedený. Není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Před odchodem z vlasti žalobce žil v Oděse, kde dosud žijí jeho rodiče. Uvedl, že v dubnu 2013 odjel legálně pracovat na šest měsíců do Polska. Vrátil se na Ukrajinu a po půl roce, dne 28. 4. 2014, opět odjel za prací do Polska. Měl cestovní pas a polské pracovní vízum na šest měsíců. V říjnu 2014 přijel do ČR a krátce na to ztratil doklady. Nestihl si zajistit nové doklady, zůstal zde nelegálně do okamžiku, kdy byl dne 9. 12. 2014 kontrolován policií ČR, poté zajištěn a umístěn v Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem. O mezinárodní ochranu požádal poté, co byl policií o této možnosti informován. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl nedostatek práce v zemi svého původu a obavu, že by byl povolán do armády a musel by jít bojovat, což nechce. Ve vlasti nikdy neměl žádné problémy se státními orgány, policií nebo soudy či armádou. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. V případě návratu do vlasti se obává nedostatku práce a vojenské služby, jeho matka mu řekla, že má doma povolávací rozkaz do armády, ale on nechce válčit. K dotazu žalovaného, zda je ČR pro žalobce cílovým státem, uvedl, že nikoli, chtěl jet za prací do Polska. Věř, že se jeho situace pomocí azylu vyřeší, pokud mu azyl nebude udělen, pojede domů.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informací MZV ČR č.j. 98524/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014, č.j. 98525/2014-LPTP ze dne 29. 5. 2014 a č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, ze zprávy Zvláštní pozorovací mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) na Ukrajině ze dne 23. 4. 2014, z informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) - „Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině“ ze dne 15. 1. 2015 a z informací Infobanky ČTK – „Země světa, Ukrajina“- aktuální znění. Žalobce nevyužil možnosti dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s uvedenými informacemi či navrhnout další podklady pro rozhodnutí.

Při jednání soudu zástupci účastníků setrvali na svých návrzích, které shodně s písemnými podáními přednesli. Náklady řízení nepožadovali.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě výše uvedených informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další.

Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Soud nepřisvědčil žalobní námitce, že žalobce nebyl ke své politické orientaci nikterak dokazován, když naopak v odpovědi na otázku č. 15 žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 18. 12. 2014 jednoznačně uvedl, že on sám ani nikdo z rodiny nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Jakýkoliv politický důvod jeho azylové žádosti je v žalobě nadnesen a nemá oporu ve spise. Z výpovědi žalobce bylo jednoznačně prokázáno, že z vlasti odjel legálně kvůli práci, domluvené a zajištěné v Polsku (a to opakovaně), tedy z důvodů azylově irelevantních, o žádných svých politických aktivitách či potížích v souvislosti s důvody, pro které opustil svou vlast, nehovořil. Nejvyšší správní soud se již dlouhodobě zabýval otázkou ekonomické migrace, ve svém rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 20/2003 uvedl: „*V žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.*“ V žádném případě pak nelze přisvědčit žalobní námitce, že pokud domovský stát není schopen zajistit pro své občany dostatek pracovních příležitostí, jedná se o porušení lidských práv, v daném případě sociálních práv dotyčného ve smyslu výše citovaných mezinárodních úmluv s nárokem na udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu či humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Rozvedené žalobní námitky, apelující na rostoucí význam globalizace světa a z něho plynoucí případnou nutnost považovat ekonomické migranty za cizince, kteří splňují podmínky pronásledování z důvodů zastávání určitých politických názorů, či důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, považuje soud v dané věci za zcela účelové, které nelze zahrnout do taxativního výčtu azylově relevantních důvodů, upravených zákonem o azylu. Navíc úvaha o současných snahách EU prosazujících kvóty pro přerozdělení uprchlíků, mezi nimiž jsou i ekonomičtí uprchlíci, doposud nemá oporu v platné právní úpravě, proto se soud uvedenou námitkou podrobněji nezabýval. Je nepochybné, že žalobce pro pobyt v ČR, kam přicestoval po skončení půlročního pracovního víza z Polska, neměl žádné platné povolení, osobní doklady ztratil a v ČR pobýval nelegálně až do svého zadržení policií. O mezinárodní ochranu požádal až poté, co byl ze strany policie o této možnosti informován. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz), v nichž se uvádí, že „...*o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.*“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005 je uvedeno: „*Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve*

skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“ Soud přisvědčuje učiněnému závěru žalovaného, že jediným důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha žalobce o legalizaci pobytu, kterou však nelze podřadit pod výše uvedené taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 cit. zákona. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69 či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 3 a 6) vypořádal i se žalobcem uváděnou obavou z nástupu vojenské služby v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: „*Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím*“ nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: „*Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Soudu pak nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto*

„nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, č.j. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, č.j. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobce v zemi původu nikdy neměl žádné potíže se státními orgány, ve vlasti proti němu nebylo a není vedeno trestní stíhání. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Opětovně se vyjádřil k otázce povolání do armády (jako výše) se závěrem, že povinnost vykonat vojenskou službu ani případný postih v případě odmítnutí nastoupit k jejímu vykonání nelze vnímat jako vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Krajský soud na základě zpráv opatřených žalovaným, skutečností známých mu z úřední činnosti v jiných věcech žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a na podkladě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z poslední doby (posuzujících aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině), konstatuje, že nelze přisvědčit tvrzení žalobce o existenci ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zemi jeho původu. Zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy ve východní části země, situace v ostatních oblastech je klidná. Ze správního spisu a výpovědi žalobce je zřejmé, že žil v Oděse, tedy na jihu země, kde je nyní situace rovněž klidná. Krajský soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Na uvedená rozhodnutí odkazuje Nejvyšší správní soud i ve svých pozdějších rozhodnutích, je tedy zřejmé, že i rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu při hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině aktuálně nedoznala žádných změn. Žalobce žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něho z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (s výjimkou povolání k výkonu vojenské služby - k uvedenému viz výše), dokonce výslovně uvedl, že pokud mu azyl nebude udělen, pojedí domů. Soud po zhodnocení výpovědi žalobce, hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení. Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje.

Krajský soud uzavírá, že neshledal žalobou vytýkané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno

v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 4. března 2016

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně